

چرا برنامه نویسی درسی ضروری است؟

اهمیت برنامه ریزی درسی:

طرح درس یک برنامه یا یک چهارچوب منظم و سازماندهی شده است. که معلم آن را طرح ریزی می کند. تا فرایند تدریس و آموزش را هدفمندانه شروع کند، با نظم پیش برد و به موقع، به پایان برساند. همچنین طرح درس همانند یک نقشه راه می ماند که مسیر تدریس را مشخص می کند. طرح درس اساس و پایه آموزش را تشکیل می دهد. در واقع طرح درس، طرح آموزش است و در شکل بخشیدن به یادگیری نقش اساسی دارد. اگر قرار است آموزش مبتنی بر اصول علمی باشد لازم است از طرحی دقیق که براساس اصول علمی تنظیم شده برخوردار باشد. اهمیت و ضرورت طرح درس، مشابه طرح و نقشه ساختمان است. همان طور که یک مهندس ساختمان پیش از ساختن یک بنا به تهیه نقشه آن می پردازد، مدرس (آموزش دهنده) نیز باید یک نقشه آموزشی طراحی کند که در آن محتوای آموزش، روش آموزش، رسانه ها و وسایل کمک آموزشی پیش بینی شود و مطابق این طرح به آموزش بپردازد.

طرح درسی که خوب تهیه شده باشد می تواند:

- فعالیت های آموزشی را نظم دهد.
- وظیفه استاد و دانشجو مشخص کند.
- توجه مدرس را به انتخاب روشهای مناسب آموزش جلب می نماید.
- ارزشیابی مدرس توسط مؤسسه آموزشی را آسان می نماید.
- ارزشیابی دانشجو توسط مدرس را آسان می کند.
- باعث می شود که مدرس و دانشجو با اعتماد بیشتری سرکلاس درس حاضر شوند.

تعریف طرح درس (lesson plan):

طرح درس یا سناریوی آموزشی بر لزوم استفاده از سازمان دهی در امر یاددهی و یادگیری تأکید دارد. و در حقیقت نوعی برنامه ریزی است که به مدرس کمک می کند فرایند تدریس خود را خیلی هدفمندتر و اصولی تر انجام دهد، داشتن یک طرح درس نه تنها به مدرس کمک می کند زمان کلاس های خود را خیلی بهتر مدیریت کند، بلکه کلاس های را منظم تر می کند و به دلیل برنامه ریزی درست و اصولی و رعایت تقدم و تأخر سرفصل های درسی، میزان بازدهی کلاس و یادگیری فراگیران را نیز به طرز قابل توجهی بهبود می دهد. علاوه براین طرح درس باعث می شود تعادلی مناسب بین مطالب درس و طول مدت جلسه یا دوره برقرار شود و در نهایت فراگیران می توانند بهتر و دقیقتر سنجش و ارزیابی شوند.

طرح درس دوره: (Course plan)

برنامه ای برای یک سال تحصیلی یا یک ترم درسی است که به صورت کلی تدوین می شود در توصیف کتبی طرح درس دوره باید به سوالات زیر پاسخ داده شود:

- فراگیران چه چیزی را باید یاد بگیرند؟
- آیا فراگیران پیش نیازهای درس را می دانند؟
- مکانی که فراگیران در آن آموزش خواهند دید، کجاست؟
- فراگیران چگونه ارزیابی خواهند شد؟ (ابزار ارزیابی)
- مدت زمانی که فراگیران آموزش خواهند دید چقدر است؟ (برنامه زمانی)
- تعداد جلسات آموزشی چند جلسه است؟
- تکالیف فراگیران چیست؟
- منابع درسی مورد استفاده در آموزش چیست؟

طرح درس روزانه: (Daily lesson plan)

طرح درس کوتاه مدت یا روزانه، همانطور که از نامش پیداست، به یک بازه ای زمانی کوتاه مدت از کلاس درس اختصاص دارد، مثلاً برنامه ریزی یک جلسه یا روز درسی. اما یک طرح درس خوب مدرس را قادر می سازد در طول دوره آموزشی به صورت منظم و سیستمی فکر کند و کلیه عوامل مؤثر در تدریس را پیش بینی نموده، با طراحی دقیق جلسات آموزشی خود از کارایی لازم در فرایند یاددهی - یادگیری برخوردار باشد. اهداف رفتاری، انتخاب محتوا و تنظیم فعالیت های آموزشی از مسائلی هستند که باید در مرکز توجه مدرس در تنظیم طرح درس روزانه قرار گیرند. یک طرح درس روزانه خوب باعث می شود:

- * فعالیت های آموزشی را نظم دهد.
- * مشکلات احتمالی تدریس پیش بینی می شود.
- * وظیفه مدرس و فراگیران رامشخص کند.
- * توجه مدرس را به انتخاب روشها و فنون مناسب آموزش جلب می نماید.
- * ارزشیابی فراگیران توسط مدرس را آسان می کند.

انتظار می رود در زمان تدریس و با توجه به طرح درس و اهداف تنظیم شده، نیازهای آموزشی فراگیران مدنظر قرار گیرد و آموزش با رعایت اولویت بندی انجام شود.

تدوین طرح درس:

رعایت مراحل و نکات زیر برای تدوین یک طرح درس خوب لازم و ضروری است:

- ۱- تحلیل و تنظیم اهداف آموزشی
- ۲- تحلیل و تعیین محتوا، روش و وسیله کمک آموزشی
- ۳- تحلیل و تعیین نظام ارزشیابی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی دزفول

آشنایی با طرح درس

تهیه و تنظیم:

دکتر دنیا نظری نیاء

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی (EDC)

کمیته برنامه ریزی آموزشی

شهریور ۱۴۰۱

۴- No need to Know:

در نظر گرفتن نکاتی که یادگیری آن برای پزشک و یا پرستار الزامی نیست.

Lesson Planning

در زمان تدریس و با توجه به طرح درس و اهداف تنظیم شده، نیازهای آموزشی فراگیران مد نظر قرار گیرد. و آموزش با رعایت اولویت بندی زیر انجام شود:

۱- Must Know:

بیان مطالبی که دانستن آن توسط دانشجو اهمیت حیاتی دارد و برای انجام صحیح تدابیر درمانی روزمره ضروری است.

۲- Better to Know:

ارائه مطالبی که که برای ارائه خدمات خدمات درمانی مفید و خوب است. آگاهی از این موارد می تواند در دوران حرفه مورد استفاده قرار گیرد و بسیار مفید باشد.

۳- Nice to Know:

بیان مطالبی که برای ارائه مطلوب خدمات درمانی، درک بهتر فرآیند بیماری ها و فرآیند درمان مفید است.